

Slekt og Data
Forbundet for Norske Museumsvenner
Forbundet KYSTEN
Fortidsminneforeningen
HIFO – Den norske historiske forening
LMK – Landsforbundet av Motorhistoriske kjøretøyklubber
Landslaget for lokalhistorie
Arkivforbundet
Museumsbanerådet
Norges Husflidslag
Norges Metallsøkerforening
Norges Linforening

Norsk Folkedraktforum
Norsk Folkeminnelag
Norsk Forening for Fartøyvern
Norsk Heraldisk Forening
Norsk Fyrhistorisk Forening
Norsk Jernbaneklubb
Norsk Kulturarv
Foreningen SKIPET
Norsk Slekthistorisk Forening
Norske Akevitters Venner
Rutebilhistorisk Forening
Norsk Forening for
Luftfartøyvern

Oslo, 15. mars 2020

Klima- og Miljødepartementet

Kopi: Statsråd Sveinung Rotevatn

Statsbudsjettet 2021: Økt tilskudd til kulturvernorganisasjonene

Kjære Klima- og miljødepartementet,

Dere er ansvarlig for å ta vare på en svært viktig del av kulturarven vår. Vi setter stor pris på at kulturarv står høyt på den politiske agendaen og ser frem til den nye Kulturminnemeldingen.

Det er også andre prosesser på gang som er viktige for den fremtidige forvaltningen av kulturarven, som Kulturmeldingen – der vern av kulturarven er ett av de nasjonale kulturpolitiske målene – Museumsmelding, regionreform, ny arkivlov, nye læreplaner og satsingen på et bærekraftig reiseliv, der kulturarv og kulturopplevelser er viktige elementer. De politiske føringene er viktige også for å ivareta våre internasjonale forpliktelser som Faro-konvensjonen, UNESCO-konvensjonen om ivaretagelse av verdensarven og UNESCO-konvensjonen om den immaterielle kulturarven. I tillegg viser vi til FNs bærekraftsmål, der det er et **egget delmål** å «Styrke innsatsen for å verne om og sikre verdens kultur- og naturarv» (under mål 11: bærekraftige byer og samfunn). For å imøtekomme dette kreves det en helhetlig og langsiktig strategi. Kulturvernorganisasjonene må være en del av denne strategien!

Vi minner om kulturvernorganisasjonenes viktige rolle med å ta vare på og istandsette kulturminner, og legge til rette for ny eller videre bruk. Organisasjonene gjør også en betydelig innsats med dokumentasjon og formidling, og ikke minst, med å videreføre unik kunnskap.

Kompetansen og innsatsen er anerkjent. Flere av organisasjonene er akkrediterte UNESCO-rådgivere. Andre har vunnet prestigete internasjonale priser for innsatsen. Verdien av kulturarv er godt dokumentert og den frivillige innsatsen berømmes i Stortingsmeldinger og NOUer. Likevel er det kun 1/3 av Kulturvernforbundets 24 medlemsorganisasjoner som mottar driftsstøtte. Noen av organisasjonene ligger under Klima- og miljødepartementets ansvar, i tråd med prinsippet om sektoransvar.

Vi vet av erfaring at de organisasjonene som får driftstilskudd, har en enda mer effektiv og bedre koordinert frivillig innsats! Nå som ansvaret for forvaltningen av kulturarven delegeres til fylkeskommunene, er det enda viktigere at denne innsatsen styrkes og koordineres.

Vi viser til gallupundersøkelser som sier at 80 % av befolkningen synes kulturarv er viktig! Vi viser også til sammenhengen mellom kulturarv og bærekraft, sysselsetting, stedsutvikling, turisme, helse og trivsel – til ringvirkningene av den frivillige innsatsen, for den enkelte, for lokalsamfunnet og for hele nasjonen.

Kulturarvens verdi er beskrevet i en rekke økonomiske og samfunnsmessige analyser. Den siste tiden er det også økt fokus på koblingen mellom kulturarv og klimaspørsmål. Det å ta vare på det vi har i stedet for å kjøpe nytt er noe av det mest effektive vi kan gjøre for å redusere klimaavtrykket vårt. Dette gjelder alt fra klær til gjenstander og bygninger. Denne bevisstheten må økes, og kunnskapen om håndverk og teknikker videreføres. Kulturarv er med andre ord en betydelig ressurs for samfunnet, med stort potensiale for bærekraft og verdiskaping.

Kulturvernorganisasjonene bidrar til alt dette! Gode forutsigbare rammebetingelser til de frivillige kulturvernorganisasjonene er med andre ord en liten – men svært god - investering for staten!

Nå settes det nye mål. For å nå disse, kreves det en helhetlig strategi, og samarbeid med øvrige departement. Det kreves også en oppfølging i statsbudsjettet! De siste årene har vi sett en betydelig og nødvendig satsing på AMB-sektoren. Kulturminnefondet har også fått en solid økning, med tilskuddsmidler som går til de private eierne av kulturminner. Dette støtter vi opp om.

Men det er en sektor som ikke har blitt med på løftet, og det er det frivillige kulturvernet.

Vi anmoder derfor departementet om å foreta en særskilt vurdering av denne situasjonen i forbindelse med statsbudsjettet for 2021, og setter av økte midler øremerket det frivillige kulturvernet.

Følgende organisasjoner mottar driftstilskudd over kap 1400 post 70 (frivillige miljøorganisasjoner):

Norsk Kulturarv, Fortidsminneforeningen, Forbundet KYSTEN og Kulturvernforbundet. Norsk Forening for Fartøyvern er ikke på grunnstøtten fra departementet, men får sitt driftstilskudd fra Riksantikvaren som del av fartøyvernbevilgningen.

Følgende organisasjoner mottar ikke driftsstøtte:

Norsk Metalsøkerforening og Norsk Fyrhistorisk Forening.

Vi mener at også disse foreningene bør få driftsstøtte over statsbudsjettet.

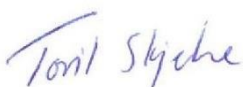
Vi ber om at det settes av + 6 mkr økt driftstilskudd til kulturvernorganisasjonene på post 70 og økt driftstilskudd til Fartøyvern.

I tillegg har vi flere organisasjoner som tilhører **Kulturdepartementet** og **Samferdselsdepartementet**. Vi informerer om at vi sender egne brev til disse departementene, med anmodning om å øke driftsstøtten til sine respektive organisasjoner.

Kulturdepartementet gir driftsstøtte via Norsk Kulturråd, kap 328, post 55. Vi ber om at denne økes med 13 mkr. Samferdselsdepartementet har ingen tilsvarende ordning for organisasjonene som ivaretar samferdselshistorien og de bevegelige kulturminnene. Vi ber derfor Samferdselsdepartementet om å sette av 6 mkr i driftsstøtte (kap 1300 post 75 (ny) og 5 mkr til istandsettingsprosjekter gjennom Kulturminnefondet.

Lykke til i budsjettprosessen!

Med vennlig hilsen

Toril Skjetne
Generalsekretær
Norges kulturvernforbund